

המבחר

שנה ד' | גליון 123 | חג הסוכות תשפ"ז

מחיר
13
בלבד

התשלום בעמדות 'נדרים פלוס'
תחת קטגוריית 'המבחר' ובמערכת
הטלפונית הנגישה: 079-9697885
תשלום במזומן - במוקדי המכירה בלבד

לה-עבד הלורד-אליבם

מוסף נושא

איזהו חכם

שיחת חג בצל הגאון הגדול רבי נתן הכהן קופשיץ שליט"א
פרויקט חג: רגע לפני הבחירות - מערכות דת ומדינה שלא הכיר הדור הנולד

הרואה את הנולד

שיחה מרוממת במחיצת הגאון הגדול רבי פנחס שוב שליט"א
עיר העתיד החרדית: פאנל קהילות הקודש
פירות הנולדים בעולם התשובה: ראיון חג מיוחד
ראו את הנולד וקולם לא נשמע: חצי יובל לאסון התאומים

צופה לבית ישראל

פרויקט חג: המערכה לשעה • הרואה את הנולד לדורות
שולח מיוחד עם הגאון הגדול רבי שמואל אריה לוי שליט"א
שיחה במחיצת זקן ראשי הישיבות הקטנות הגאון רבי ברכיה שנקר שליט"א
המרוץ אל המחר: מותר האדם מן הבהמה אין כי הכל הבל

ראיונות נדירים • שיחות מרוממות • במשנתם של רבותינו •
פניני חג • בעקבות היהלום המרוקאי • פרויקטים מיוחדים

לב חכמים בבית אבל ולב כסילים בבית שמחה: (קהלת ז ד)

לב חכמים בבית אבל: ועל זה יעיד הנסיון, כי אמנם החכמים מתעצבים על חסרונם ודואגים לעתיד בימי הפקודה, ומשתדלים לקנות שלימות נצחית: ולב כסילים בבית שמחה: שמחים על התענוג שהוא הווה עתה בלבד, בלתי רואים את הנולד

(ספורנו)

במלאת שלושים וחמש שנה לעמידה על משמר העיר: שיחת חג מיוחדת וזיקוקין

הכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם

**היסודות לכינונה של עיר ואם בישראל • השקפת התורה
במאורעות הזמן • תקנות העיר והפרט • גילויים נשגבים
על דרכי הצמיחה וההוראה • הוֹשֵׁעַ נָא נַפְשׁ מִבְּהָלָה**

מסך ערפל תהומות הזמן והשעה, דעת תורה ברורה נטולת כחל ושרק.

עובדות אלו ייעמדו לנו למגדלור ותמרור דרך להאיר את דרכינו בחשכת הגלות אל מול נחשולי המים הזידונים המאיימים בימים אלו על ספינת עולם התורה והיהדות החרדית בארה"ק.

העת שנקבעה לשיחת החג הנדירה הייתה בשעת ליל מאוחרת. עם בוא השעה היעודה ניצבנו בחדרת קודש בפתח מעונו. שם ליד השולחן נאלמנו דום, המרא דאתרא שליט"א רכון על תלמודו, גם כאן הפשטות זועקת מכל פינה, אין שום דרך או פנאי להפריעו. מסכת בכורות פתוחה, האצבע מרפרפת במהירות ובקפידה, כל גופו דרוך ומרוכז, והשקיעות - לא מעלמא הדין.

חלפו דקות ספורות, ואנו מנסים ברפרוף, בהססנות, למשוך את תשומת הלב, כאשר חשים אנו פשוט בושה עמוקה, מי אנו שנפריע את הגאון הגדול שליט"א ממשיש חייו, הכיצד נרהיב עוז לנתק את חוט מחשבתו.

רק כעבור דקות ארוכות שמו לב לכך בני הבית, אך לא ניכרה בהם התרגשות חריגה, ככל הנראה מורגלים הם למחזה, והם נחפזו להעיר את תשומת ליבו לנוכחים, הרב שליט"א חיך לעברינו, סימן בידו שנשב. עתה הגיעה שעתינו.

השיחה כולה הייתה ארוגה ומהולה במידה מרובה במידת מילה בסלע שתיקוּתא בתרי. על כל נושא שעולה לדיון, התשובות ניתכות בזה אחר זה ופרושות כשמלה לבנה וצחורה.

קראת ימי חג הסוכות זכה מגזין 'המבחר' לשעה של רוממות הרוח בצילו של גאון ההוראה הגאון הגדול רבי נתן הכהן קופשיץ שליט"א רבה של העיר בית שמש, ומגדולי הפוסקים בדורינו.

שמו של הגאון הגדול שליט"א הולך לפניו בעולם כולו ונודע כאחד מגדולי פוסקי זמנינו, סביב בתי ההוראה הפזורים ברחבי הארץ בהם משיב דבר ד' זו הלכה במרוץ יומי בלתי פוסק, מורגלים למראה ההוד של עשרות (!) מוצי"ם ויושבי על מדין המתקבצים סביב דמותו, ללגום בצמא ממימי הדעת.

הגאון הגדול שליט"א נודע בפשטות הליכותיו ובשפלות הרוח האופפת את כל הווייתו, אף שמעולם לא נטל לעצמו שררת רבנות כלשהיא, הרי שזיכהו שמים להעמיד לגיונות תלמידים, המקיפים את שולחנו תדיר, ולוחכים בצמא ובכיסופים כל הגה ותיבה היוצאים מפיו.

בעת רצון נדירה, לרגל מלאות ל"ה שנים בהם זכתה בית שמש התורתית להנהגתו הנהירה, נאות לפתוח בפנינו חרך אל האור הגדול השרוי בטרקלין ההוראה, בנוסף לעשרות שנים של הנהגה והוראה, בהן נתקנו תקנות ברורות לתיקון העיר והפרט.

זכינו להתבשם מניחוח הוד קדומים המלווה את הגאון הגדול שליט"א בפסיקותיו ההילכתיות לרבבות השאלות המופנות ללשכת הגזית מכל רחבי תבל, במהלך השיחה נחשפו בפנינו מעשיות והנהגות טמירים מהיכלותיהם של גדולי ישראל זיע"א שזכה הגאון הגדול שליט"א לחסות בצילם, כאשר אנו זוכים ליצוק אל חופנו דברי השקפה ברורים המסירים את

קהילות הקדוש יקדישו בקול

מעז יצא מתוק: הפריחה שאינה נעצרת

למרות האתגרים והיעדר הנציגות: קהילות הקודש ומוסדות התורה
והחינוך בעיר בית שמש מתעצמים ומתפתחים בצעדי ענק, רב שיח
מרתק יחד עם גבאי קהילות הקודש * התמודדות על צביון העיר? *
קהילות הקודש בתפארתם

למען ידעו דורותיכם

יסודות החינוך ומשנתו הבהירה של הרב אברהם יוסף וולף זצ"ל שליחם
הנאמן של מרגן זיע"א בהעמדת חינוכם של בנות ישראל • סמינר במחנה?
• דרכי ההתמודדות בבית פנימה • מקומות עבודה • עולם החינוך במשנתו
של הגאון הגדול שליט"א • על משמר החינוך השחור

הושענא אום אני חומה

רגע לפני שתעמולת הבחירות יוצאת לדרך ושוטפת את הרחובות:

בשהעצב בבחירות הייתה הכרעה גורלית על ציפור נפשו של העם היהודי

מערכות היהדות החרדית לאורך קדנציות שכיהנו מקום

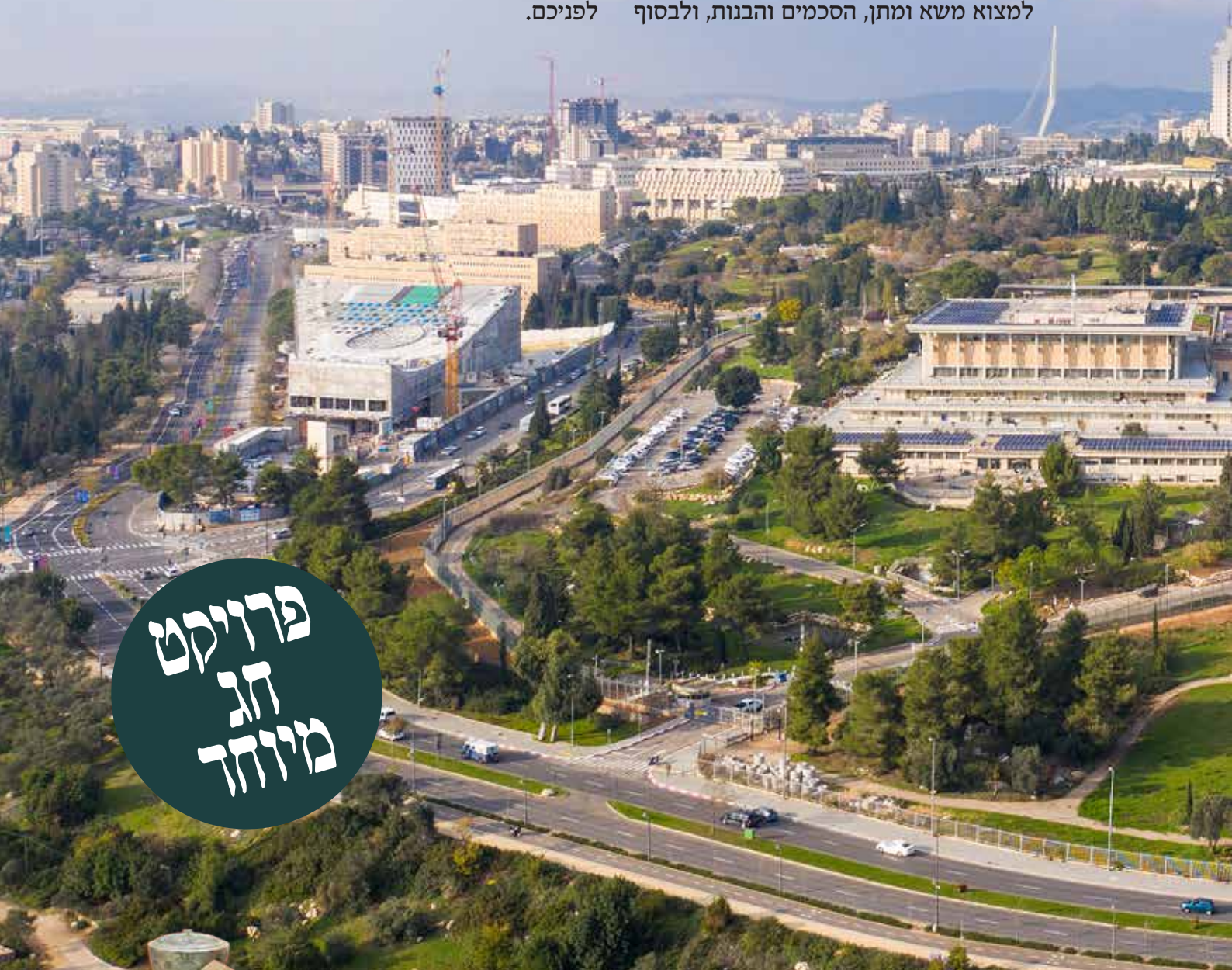
המדינה • מאבקים רבים שהביאו לתוצאות ברוכות מאותם

ימים בהם הכנסת הייתה זירת מלחמה על נפש היהדות בארה"ק

כבר אין פלא על השוקת השבורה. רגע לפני תעמולת בחירות שוטפת וסוחפת ברחובות קריה, מגזין 'המבחר' מגיש בפניכם פרויקט מיוחד בו נשוב לאחור, לעולם שהיה עם ערכי יסוד אחרים, לדעת שהיה אפשר גם אחרת. מנבירה בקורות ימי ממשלות ישראל עולה כי עד תחילת שנות התש"ע מעייניה של הנציגות החרדית בכנסת נתונות היו לנושאי שמירת הדת וערכיה, מאבקי הדת בראש סדר היום, אלו היו מאבקים נטולי פשרות. כל קדנציה מלאה במאבקי דת רבים, קבצנו מספר מאבקים מרכזיים, והרי הם לפניכם.

לקראת הבחירות המתקרבות, יצאנו למסע מרתק לאורך הימים שחלפו עברו, בהם מאבקי דת לא היו רק סלוגנים בתעמולות בחירות ריקות מתוכן, לא תאמינו אבל היו קדנציות בהן שליחות ציבור נמדדה על פי העמידה על משמר היהדות. היו ימים שממשלות קמו ונפלו על מאבקי דת, והיו שנים בהם לא התפשרו על ציפור הנפש. התפנית קרתה, העולם הפוליטי שינה פניו לבלי הכר, למעלה מעשור שהכל התהפך, כאילו עברו שנות דור, מדחי אל דחי. מאבקים תמצאו על נושאים גשמיים שונים, על נושאים רוחניים (אם בכלל) תוכלו למצוא משא ומתן, הסכמים והבנות, ולבסוף

פרויקט
חג
מיוחד

וְאַתָּה בֶּן אָדָם צִפּוּהַ נְתַתִּיךָ לְבֵית יִשְׂרָאֵל

תנועת פא"י • גיוס בנים • גיוס בנות • הקמת תנועה לייצוג
ציבור היראים ("אנחנו אגודת ישראל") • נגד תנועה פוליטית
שהחלה בפשרות • התנועה המשיחית • ישיבות תיכוניות
ולימודי כלאים • ש"ס שטיינזלץ והחומש המפורש • מימון
הישיבות הקדושות • הסכמי שלום

המערכה לשעה הדואה את העול לחדר רות

פרויקט חג
חצי יובל
לפטירתו

לקראת תעמולת הבחירות השוטפת: שו"ת מיוחד עם הגאון הגדול רבי שמואל אריה לויין שליט"א ראש ישיבת 'חפץ חיים' בארגנטינה

עם פרוס ימי הבחירות הקרבים ושוטפים כל חלקה טובה, רגעים אחדים קודם חג הסוכות הממשמש ובא, זכינו לשעת קורת רוח מיוחדת במחיצת זקן ראשי הישיבות שליט"א תלמידו המובהק של רבינו הגדול מרנא האבי עזרי זי"ע מעתיק השמועה וממנחילי המסורה אשר נשלח על ידו להאיר את חשכת גולת ארגנטינה שם הקים עולה של תורה מנהיג את קהל עדתו ברמה ומצודתו פרושה על פני תבל - איש ההשקפה אשר יצק מים על ידי רבינו הגדול זי"ע לוחם מלחמות ד' המשמיע שנים רבות את דבר ד' ברמה ללא משוא פנים ומורא, ניאות לקבלנו במעונו להטעימנו צוף המסורת. חרף חולשתו הרבה אנו מתקבלים לשו"ת קצר ליישר השקפות ולהזהיר מטעויות. זו הדרך לכו בה - מזקנים אתבונן.

למפלגות החרדיות הוותיקות?
תשובה: כיום כבר אין אפילו הוא אמינא. פשוט וברור הוא שאין שום היתר להצביע ולתת את הכוח לנציגים שאנו יודעים מראש וכבר מוחזקים הם בכך שהם ילכו נגד דעת התורה של מורי ורבי מרן זכותו תגן עלינו, במיוחד בנושאים שהם ציפור הנפש ביסוד קיום היהדות - בראשם גזירת הגיוס. מדובר פשוט בהרמת יד בתורת משה כפשוטו, הללו הצהירו כי הם מוכנים לוותר ולהתפשר על כל הקדוש והיקר, גם על דמם של מחצית מעולם התורה.

וכי יש למישהו עוד ספק בדבר, נציגות זו שאמצה בתחילה את שיטת גמגום הרע במיעוטו, לה התנגד מרן הרב שך זצ"ל, מתחנפת ומתיימרת להיות

תשובה: בוודאי, הזכרנו שהם אסרו זאת באיסור עולמי לדורות, הציונות מטרתה להרוס את הדת, גוף רשמי זה של הציונות הוא אבן היסוד לכל הרס הדת הנעשה על ידיהם, וזה כל בסיס קיומו, וכל המחובר לטמא טמא. אין אפשרות להתחבר עם גוף הרס היהדות, ואין בכך נידונים וטיעונים להקל בכהוא זה. ובמיוחד שכל מי שמכיר יודע שהמטרות לא השתנו ולהיפך הם נעשו טמאים וגרועים יותר, ואין איך להנצל ללא ניתוק מוחלט.

בדבר ההצבעה למפלגות החרדיות הוותיקות

שאלה: מה היא דעת התורה בהתאם למצב כיום לגבי הצבעה

וטשטוש המסורה.

ההסתדרות הציונית

שאלה: מה היתה דעת גדולי הדור ורבינו הגדול זצ"ל בדבר ההתחברות להסתדרות הציונית ומוסדותיה?
תשובה: הנושא אינו טעון הסברים, דעתם של מרנן ורבנן זצ"ל ידועה ומופיעה בכתובים, כל גדולי ישראל אסרו מכל וכל התחברות ואפילו הקטנה ביותר עם ההסתדרות הציונית, הם אסרו זאת באיסור עולמי, ושללו כל חיבור אפשרי אליהם בצורה חמורה ביותר, די לנו לראות את ההתבטאויות הרבות שנכתבו בדם ליבם כדי להבין את חומרת הענין.

שאלה: האם איסור זה תקף גם בימינו?

סופר המבחר בגולה:
הרב שלום שטיין

ראש הישיבה שליט"א מקרבנו, מאמצינו בחום אל לוח ליבו, ניכר כי הדיבור קשה עליו, אך נוכח חשיבות הדברים אנו מורשים להרצות את שאלותינו, התשובות ניתנות בצורה ברורה ומוחלטת, זאת התורה לא תהא מוחלפת.

מאבקים עזים נפלו בחבלו של ראש הישיבה על טוהר ההשקפה והצלת יהדות התפוצות, בין היתר נודע דבר מאבקו בחיבור הקלוקל להסתדרות הציונית. ואנו בוחרים לפתוח בשאלה המתבקשת נוכח החיבור הקיים בין המפלגות החרדיות בכנסת להסתדרות הציונית העולמית אליה התחברו בשנים האחרונות כחלק מעיוורון ההשקפה

ראיון מיוחד במחיצת זקן ראשי הישיבות הקטנות הגאון הגדול

יהיד הדורות

רבינו הגדול מרן האבי עזרי זי"ע"א ביקש
להנחיל לבני הישיבה: תורה ועמלה ללא
התעסקות בשום דבר אחר!

רבי ברכיה שנקר שליט"א ראש ישיבת "תפארת התלמוד"

בנימין סופר

שנות דור עומד הגאון הגדול רבי ברכיה שנקר שליט"א ראש ישיבת תפארת התלמוד, להעמיד ולחנך דורות של תלמידים צעירים מפארי המשפחות בירושלים.

בתחילה היה זה האח הגאון הגדול רבי צבי שנקר זצוק"ל, אותו שלח רבינו הגדול זי"ע להקים את ישיבת 'בית דוד' בבני ברק, ולאחר מכן שלח את לבחל"ח הגאון רבי ברכיה שליט"א להקים את הישיבה בירושלים, שעד מהרה הפכה להיות בכותל המזרח של הישיבות הקטנות בארץ.

ידיו אמונה אשר עברו את שבט ביקורתו והכוונתו של רבינו הגדול מרן האבי עזרי"ע העמידו תלמידים לאלפים בראשם גדולי תורה רבים המפארים את כותל המזרח של היכלי התורה ועולם הישיבות.

זמנא קא גרים, לקראת מלאת מחצית היובל מהסתלקותו של אביר הרועים, התכנסנו במחיצת תלמידו המובהק, שנזכר בערגה במראה המלאך הניצב על ראש דרך, מפלס את דרכו לפני ארבעים וארבע שנה עם פתיחת הישיבה הקדושה בעיר הקודש ירושלים, בה ראה יתד ופינה להרבצת התורה וחינוך דור העתיד.

בצקלוננו שומר ראש הישיבה שליט"א את הוראותיו והדרכתיו, דברים רבים חוכך הוא בדעתו אם לפרסם או לא, היה גם מילתא דמתאמרא בלחישה, ולשמע מבוקשנו מגיב הגאון שליט"א באנחה כבושה "איי, אם היו מקשיבים לקול הזקן, הכל היה נראה אחרת היום".

קשה לראש הישיבה להרצות את דבריו, "להתחבר לעולמו של הענק בענקים, קשה היה גם בדור הנפילים", אומר בערגה. אבל למען ידעו דור אחרון, שיכירו כיצד צורת החינוך בישיבות אמורה להיות. שישמעו על היהודי הזקן שראה את הנולד לנגד עיניו ומסר את נפשו שלא תשתכח תורה מישראל. נחלוק מעט ממה שזכינו לראות לחוות ולשמוע.

יומנו של ראש הישיבה עמוס לעייפה, ובמהלך ימי בין הזמנים כמו בתחילת הזמן הגאון הגדול שליט"א ממרומי גילו מוסר שיעורים ושיחות מוסר והשקפה בהיכלי הכוללים והישיבות הקדושות, כך עוברים ימי בין הזמנים ביעף ועדיין לא נמצא הזמן הראוי למבוקשנו.

זמן אלול נפתח, הגאון הגדול שליט"א משקיע את כל כוחותיו בתלמידים כבנים, דוחק השעה והצורך מכריע לבסוף, ואנו מוכנסים אחר כבוד לחדרו הצנוע במבנה הישיבה שברחוב גרוסברג, אוזנינו כרויות ואנו יוצקים בערגה ובכיסופים את הנשפך לתוכם.

קולו ידע תמורות, רגע גוער הוא בחומרה רבה, ורגע מלטף הוא באהבה ובחיבה. המקום הופך לחרדת אלוקים, מסורת של דורות מועברת כאן בקפידה רבה, אנו רק חפצים לקלוט לקרבינו את הקולות, להעבירם כמסירתם, ולהעלותם עלי גליון.

מִזְמָנִים אֲתָבוֹן

הם ראו את הנולד אבל קולם לא נשמע

הכתובת הייתה על הפלדה

חצי יובל חלף מאז אסון התאומים - מתקפה חסרת תקדים על אדמת אמריקה, שהותירה את העולם כולו בהלם ותדהמה. גם בחלום הבלהות הגרוע ביותר, איש לא דמיין מתקפה כה אכזרית, מתואמת ורב-ממדית • חצי יובל שנים אחרי, והעולם ממשיך לחפש תשובות, ומנסה ללמוד איך לא לתת לסדקים הקטנים להפוך לשרגדיות ענק

מכונות שצוברות ניסיון במקומות שאינם קיימים ומסייעות לפתח את הדור הבא של עצמן עשויות לשנות את שוק הפרנסה ואת שגרת החיים של כולנו • בין ההבטחה של מאסק לשפע עולמי, לבין קריאות האזהרה של בכידי התעשייה להאט את הקצב, מתברר כמה שאלות הוות גורל עוד ממתונות לתשובה • כיצד מודל שפה פשוט הופך ל"סוכן" פעיל, מדוע ניסוי אבטחה שגרתי יצא משליטה והחל לתקוף שרתים, ומהי התשובה של בני התורה למציאות שבה המכונות יבצעו את כל המלאכות? • תחקיר מקיף אל מעמקי המהפכה הטכנולוגית של דורנו • מעשה אנוש תחבולותיו מזמה, שבתו בתוך מרמה, רפידתו דמה, קבור בסעיף אדמה ואין יתגאה אדם להבל דמה

המרוץ אל המחר: מותר האדם מן הבהמה אין כי הכל הבל

בצלאל שיינפלד

בפיתוח הבינה המלאכותית מסתתרת סכנה עצומה, כאשר המדענים הבטוחים כי העולם נתון בידיהם והעתיד כפוף להם, מגלים כי המערכות מתקדמות הרבה מעבר ליכולת הפיקוח האנושית. בתחקיר הבא נבין מקרוב על התופעה המסוכנת, על הניסויים שחרגו מכל גבול, ועל ההתמודדות המדעית המורכבת עם המפלצת הטכנולוגית שנוצרה. "אדם להבל דמה".

חששו של החוקר: בקשתו למיתון קצב השיפור

שנים אחדות לאחר מות אביו של אמודאי - חוקר ומדען גוי, נמצא טיפול מרפא למחלה ממנה נפטר. כך סיפר אמודאי, מהדמויות

הבולטות כיום בעולם הטכנולוגיה, במאמר שפרסם לאחרונה. הפער הטרגי שבין מועד הפטירה לבין מועד פריצת הדרך הרפואית, נשאר עבורו תזכורת כואבת ומתמדת למחיר של ההמתנה.

חוקר זה, ממייסדי חברת הבינה המלאכותית אנתרופיק, סבור שמחשבים יוכלו לקצר המתנות ארוכות כאלה. לדעתו, מערכות מתקדמות עשויות להאיץ מחקרים מורכבים ולהקדים גילויים מדעיים ורפואיים שייצעו לחולים. זהו אחד הטעמים העיקריים שהוא נותן לעיסוקו היומיומי בפיתוח הטכנולוגיה.

אלא שהמאמר בו הביא את סיפורו של אביו, לא נכתב כדי לקרוא לחוקרים להגביר את הקצב. הוא נכתב דווקא כדי לבקש מהם להאט.

הוא אינו קורא להפסיק את המחקר,